

„Musím pořád zkoušet“

Rozhovor s Terezou Ludvíkovou, režisérkou pohádky *Rozárčina postýlka*

Tereza Ludvíková (*1981) vystudovala hereckou VOŠ a posléze režii a dramaturgii na pražské DAMU u Milana Schejbal a Zuzany Sílové. Absolvovala v roce 2010 s Čechovovým *Rackem* a od té doby pohostinsky režíruje v různých divadlech po celé republice, např. v divadle Na Prádle (inscenace původní české hry *Let č. 321*) nebo v Pidivadle (pohádka *Kocourek Modroočka*, se kterou se divadlo účastnilo posledního ročníku zlínského festivalu Setkání-Stretnutie). Kromě režirování také sama hraje a od letošního roku je členkou souboru Malého vinohradského divadla. O jak umělecky všestrannou osobnost se jedná, je patrné z výčtu jejích dalších aktivit, mezi které patří zpěv, tanec, moderování a v neposlední řadě i psaní vlastních textů.

*S Terezou Ludvíkovou si povídala Eliška Poláčková jednoho krásného podzimního odpoledne 30. listopadu 2010 před premiérou pohádky *Rozárčina postýlka*, kterou Terezka režírovala v Divadle Aldente, toho času sídlícím na Stadionu v Brně.*

Terezko, jak se stalo, že režíruješ pro Aldente?

Stalo se to tak, že jsem chodila na DAMU s Jitkou Vrbkovou (režisérka Aldente – pozn. EP.) do jednoho ročníku. Když se pak vrátila do Brna, aby dostudovala svůj obor na JAMU, zůstala jsem sice na DAMU, ale naše kontakty tím neskončily. Potom mi volala asi před rokem, jestli bych u ní v divadle nechtěla udělat pohádku. Tehdy jsem si nedokázala představit, co to znamená udělat pohádku, ani co bude za rok, ale kývla jsem na to. Jitka měla bohužel dobrou paměť, takže mě s tím později ještě několikrát přiotravovala, až nakonec jsem opravdu napsala pohádku, přijela jsem sem a tak se to stalo.

A co tedy bylo tím zásadním důvodem, pro který ses rozhodla do toho jít? Že je Jitka tvoje spolužačka, že šlo o pohádku nebo v tom bylo něco úplně jiného?

Jednak to, že jsem v té době neměla nic dalšího... Já jsem totiž takový člověk – ale možná to tak mají všichni divadelníci – že pořád potřebuju něco zkoušet. Když nemůžu nic zkoušet, vydržím to tak týden, pak začínám mít smutný nálady a další týden už to se mnou nejde vydržet. Prostě musím pořád něco zkoušet. Takže to byla dobrá příležitost. Potom mě ještě Jitčina nabídka zaujala tím, že jsem si text mohla napsat sama, protože hrozně ráda píšu. A pak mě strašně baví pohádky – i číst i hrát a vůbec jakkoli se jimi zabývat.

Bylo to poprvé, co jsi dělala pohádku?

Poprvé, co jsem režírovala pohádku, ne. Co jsem napsala pohádku, tak to myslím bylo poprvé. Samozřejmě když se nepočítají takový ty pohádky, co si člověk píše doma do šuplíku... Bylo to zkrátka poprvé, co jsem si napsala a zrežírovala pohádku. Kromě Rozárky jsem režírovala ještě jednu pohádku. Minulou sezónu v květnu jsem měla premiéru *Kocourka Modroočka* v Pidivadle na Letné.

Kdybys měla srovnat tyhle dvě inscenace, v čem se podle tebe liší? Chtěla jsi třeba teď, po zkušenosti s Kocourkem, udělat něco jinak, nebo jsi pracovala na obou pohádkách podobně?

Rozárku jsem asi dělala podobně, protože ona ta zkušenost se zkoušením Kocourka byla hodně dobrá. Myslím si, že moje vnímání světa není až tak odlišné od toho dětského. Takže nemám až takový problém s tím, že bych nevěděla, co se bude dětem líbit.

Co tě na pohádkách přitahuje?

To, že se v nich může stát úplně cokoli – že se někdo může zmenšit, že může mluvit ohryzek, že není potřeba řešit nějakou příčinnou návaznost děje nebo psychologizaci postav. Taky mě ještě na pohádkách přitahuje ta možnost, že i scéna může být nějakým způsobem „prdlá“, víc než kdybychom třeba dělali realistické psychodrama.

Když bychom si vzali divadelní pohádku jako žánr, v čem má výhody oproti jiným typům pohádky (video, audio, ...)?

Má jednu zásadní výhodu, a sice, že do ní děti můžou zasahovat. Divadelní pohádka, která s tím počítá, má vždycky navrch. To je takový ten typický postup, že se herec zeptá: „A děti, kam odešel?“ A děti ukazují „támhle támhle“ a hrozně je to baví. Myslím si, že pohádka má pro děti největší kouzlo, když vidí, že si to herci sami užívají a sami si hrajou. Což se myslím povedlo i u Rozárky i u Kocourka. Herce to bavilo, nebylo to jen zkoušení z nouze, že se dělá pohádka, ale mohli se při tom opravdu vyřádit.

Myslíš, že je důležité, aby děti chodily do divadla už od raného věku? Nestačí, že se dívají na televizi?

Já svoje děti ještě nemám, ale až je budu mít, určitě s nimi budu chodit do divadla. Třeba televizi já hrozně nesnáším. To jsem si nějak vypěstovala během života... V divadle je to skvělý. Řeknu ti, proč ráda chodím do divadla. Protože jsou tam živí herci a kolem tebe sedí živí lidi a to je to, co by si děti měly zažít. Nemyslím si, že by pohádky měly být ve stylu „děti, musíte si mýt ruce, musíte být hodný na staré lidi“ atd. Ono to až zas tak poučné být nemusí. Myslím, že je dobré, když děti vidí, jak si někdo hraje, když sledují zábavné situace, které si pak třeba můžou doma samy hrát. Když si vzpomenu, co mě jako dítě na divadle bavilo, vybavuju si spíš, co mě na něm nebavilo: moralistnost, poučování anebo taková ta smutkovitost, třeba že tam prostě umrzl nebo byla týraná nejmladší dcera a tak...

Fakt je že Rozárka je pohádka hodně veselá až dravá, řekla bych. Ale co říkáš na tu poznámku, že je erotická? (zaslechnuto v předsálí – pozn. EP)

To jsem tedy vůbec nezamýšlela, takže mě překvapilo, když s tím Jitka přišla... Já si myslím, že Rozárka je autobiografická. A to v tom smyslu, že odráží moji osobnost a můj způsob vnímání světa. Taky je pravda, že si v ní hodně hraju s jazykem – takhle já hrozně ráda píšu, že třeba nepoužiju výraz „utečeme“, ale „prchneme“ nebo „zdrhneme“, že to slovo má vždycky nějakou zvláštní chuť. Ale že bych se do Rozárky nějak snažila dostat erotiku, to jsem se nesnažila. Jestli se tam dostala, tak pouze díky tomu, že je tam přirozeně obsažena. (smích)

No počkej, počkej, a co tvoje vlastní poznámka, že Rozárka je lolitka?

No to ano. Protože já mám takovýhle typ postav ráda. Možná proto, že jsem je často hrávala... Ty holčičky, které nejsou žádné princezny, ale zlobivé holky, co si umí poradit, a jsou možná trochu otravné a zlobivé, někdy až moc. Myslím si, že není potřeba, aby ti lumpové nebo zábavní darebáci byli vždycky jen kluci, vždyť to přece můžou být i holky. Rozárka může být vlastně takový vzor pro holky, aby nebyly ty barbínky, co se nechají zachránit, ale aby si uměly poradit. Takže pokud je Rozárka lolitka v tom smyslu, že je to malá mrška, pak je to dobře.

Ted' ještě trochu zpátky k Jitce (*Vrbkové - pozn. EP*). Čím jste si, myslíš, podobné, třeba v režijním stylu nebo z dramaturgického hlediska? Kde jsou tvoje styčné body s Aldente?

Aldente se mi zamlouvá tím, že pracuje hodně s pohybem a s obrazem, se scénografií. Že se snaží o syntetické divadlo. Jinak jsme s Jitkou vlastně hodně odlišné osobnosti, i z hlediska režijní práce, přístupu k hercům a podobně. Jitka je mnohem pilnější a pracovitější než já, já všechno vždycky nechávám tak nějak... vzniknout. Ale pro nás obě je strašně důležité, aby to, co děláme, oslovovalo nás samotné. Skoro u všech svých věcí, když se na ně zpětně dívám, si řeknu, vždyť to je vlastně taková moje výpověď. A myslím, že podobně to má i Jitka. I když to bude možná společné pro všechny režiséry, že si vybírají pro inscenování texty, které jsou jim blízké, že ty věci jsou vlastně odrazem jejich duše. Určitě máme s Jitkou společné i to, že jsme ženy-režisérky, což není úplně běžné. Na DAMU v ročnících pod námi už nějaké holky byly, ale my jsme byly svého času docela výjimky a často nám to někdo předhazoval.

Nezanevřela jsi tedy po zkoušení Rozárky na Aldente? Uskuteční se i druhý projekt, který společně plánujete? (*Hrubínova Romance pro křídlovku - pozn. EP*)

Druhý projekt se uskuteční, nebo aspoň momentálně si myslím, že tomu nic nebrání. Samozřejmě, může se stát úplně cokoli. Ty tam jsou doby, kdy jsem si myslela, že všechno bude tak, jak jsem si naplánovala. To jsem si možná nemyslela nikdy, ale teď mám období, kdy si myslím, že stát se může úplně cokoli. Ale rozhodně jsem na Aldente nezanevřela, i když zkoušení bylo někdy složité. Už to, jak jsem jezdila z Prahy, ale bylo to složité i finančně, museli jsme hodně škudlit na scéně, takže je mnohem chudší, než bychom si se scénografkou představovaly. Ale věřím, že u druhého projektu už všechno bude takové víc... pomásloidnější.

Taky doufám, protože mě zajímá, jak si s Romancí pro křídlovku poradíš.

Romance je taky jedno takové moje osobní téma. I kvůli ní bych s Aldente ráda znovu spolupracovala...

Eliška Poláčková, RozRazil Online, 11. 1. 2010